

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította : DR. BOROS GYÖRGY.

Anyák napjára.

Az első magyar erdélyi május nem tud megszólalni, mint a névnapki köszöntőbe belevető gyermek. Pedig színben, dalban és fohászbán a legtöbbit szerette volna mondani. Mintha zavarná valami örömröntő hatalom, egyre láthatóbban küzködik önmagával és sápadt-hidegen verejtékezik.

Májusban állva, májussal köszöntjük az édesanyákat s magunk is osztozunk az idei május sorsában. Ha róluk emlékezünk, minden ékes szólásunk csak zavart dadogása a sok köszönésnek, emléknek, áldásnak és imádságnak, amit Istennek elrebegni szeretnénk érettük. Tört akkordjai egy-egy gonddal, hittel és szeretettel kitervelt szimfóniának, amelyet öntudatunk pillanatától az örök édesanyának dedikáltunk. Tépett foszlánya egy virág-felhőnek, amit forró ölébe akartunk hullatni, halvány sugara egy ragyogó csillagnak, melyet álmainkért cserébe akartunk lehozni az égből. Valami nagy, előntő jóságból és megindultságból egy egész világot szeretnénk lábaihoz rakni, mert egy egész világgal ajándékozott meg minket, de csak egyetlen szál virág jut a sírjára, vagy egy hála könnycsepp hull áldott, kérges kezére. Tengernyi sokból egy csöppnyi kevés, de ebből is megérti, mint annyiszor, életünkben, hogy ez is az őszinte gyermeki szeretet, hála és ragaszkodás jelképe. Egy világot csak ő tudott átölelni és boldog tékozlással ránk pazarolni érdemünk szerint vagy érdemtelenül. Ezt a világot, az ő világát idézzük most, hátha visszanyerjük, bár egy pillanatra, királyember méltóságunkat, életszépítő tekintetünket és Istent kereső nagy hitünket, mert ezt adta ő nekünk.

Sokunknak nem volt gyermek-szobája, amelyre gyakran oktalanul büszkék a mai emberek. Nem volt süppedő szőnyeggel kibélelt világunk, hol elesnünk sem lehetett s ahol a mese játék-kockák álomvárait építettük. Ősztönös vágyainkat nem lesték vagy ápolták suhógó fehér

ruhás kisasszonyok, — nekünk csak édesanyánk volt, aki ha nappali robotjából vagy éjszakai álmából kiszakíthatott egy röpke pillanatot, lelkének egész játékos kedvét nekünk adta s robogott képzeletünkkel heted-hét országon át.

Sokunk lázas testét nem hőmérőzték körül-álló orvosok, csak az édesanyánk két kezének hűsítő simogatása, vergődésünket nem mutatták mértani pontossággal rajzolt lázgörbék, csak az ő szív-vereése, dobogása, orvosságunk sem volt más, mint az ő aggódó szeretete és titkon ejtett, könnyes imája.

Sokan jártunk foltos ruhában, de vállunkon éreztük az égszín-kék palástot, mit az ő áldott mosolygása terített reánk és föl nem cseréltük volna semmivel, mert számunkra, mint minden szeretett gyermek számára, ez jelentette a boldogság varázsát.

Sokszor tértünk haza kifosztottan, koldus-szegényen és ő felruházott s mint valami keleti király, kinek kezében minden arannyá változik, kincsekkel halmozott el. Nemcsak a régi ház kamarája, de édesanyánk szíve is mindig tartalékolt számunkra valamit. Csak nekünk, mintha egyedül mi jelentettük volna neki az egész világot.

Sokszor csalt törbe az élet, némított el, szánkra és szívünkre lakatot verve, de az ő bölcsődala és „monika-könyve” jó útra vezetett, feltépte lezárt éniünk, dallal, életkedvvel és zsoltárral föltöltö el bennünket.

Sokan nem harcoltunk csatatereken, szemébe nézve a „nagy-szerű halálnak”, de a legszebb és legmeghatóbb hősiességet édesanyánk élete tárta elénk.

Sokan nem jártunk magas iskolába, de a legbölcsebb tudást, a legszentebb élethívatását, mely a honszeretetben áldozatban és hit-hűségben nyilvánkozik meg, az édesanyánktól tanultuk, attól az asszonytól, aki magyar volt és anya.

Az első magyar májust neki ajánljuk, aki pajtás, orvos, király, hős tudott lenni, az édesanyánknak. Uristen! halott poraiban, élő forró szeretetében ezerszer áldd meg őt!

Simén Dániel.

Anyák napján.

Messze távol, nagyon messze
harang kondul,
Kis falunkból édesanyám
bizonyosan reám gondol.
A sorskereke elsodorhat
messze, messze,
Édesanyám imádsága
elér hozzám minden este.

Édesanyám, nekem is van
imádságom,
Távolból jött harangszóra
kis falumba haza vágyom,
Haza vágyom rég elhagyott
kis falunkba,
Veled együtt imádkozni,
ami kedves templomunkban.

Báró József.

A királyfi három bánata.

Amikor születtem, nem jeleztek nagyot
Messiást-mutató különös csillagok,
Csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok.

A többiek láttak egy síró porontyot,
de anyám úgy rakta rám a pólyarongyot,
mintha babusgatná a szép napkorongot.

Maga adta nékem édessége tejjét,
úgy ajándékozta anyasága tejét,
hogy egyszer a földnek bennem kedve teljék.

Isten tudja honnan, palástot kerített,
aranyos palástot vállamra terített,
fejem fölé égszín mosolygást derített.

Ma is úgy foltozza ingemet, ruhámat,
ma is úgy szolgál ki, főzi vacsorámat,
mint királyi ember királyi urának.

Amerre én jártam, kövek énekeltek,
mert az édes anyám izent a köveknek,
szíve ment előttem előre követnek.

Amíg ő van, vígan élném a világom,
nem hiányzik nekem semmi a világom,
három bánat teszi boldogtalanságom.

Az egyik bánatom: mért nem tudja látni
egymást a sok ember, a sok-sok királyfi
úgy, ahogy az anyjuk tudja őket látni?

A másik bánatom: hogyha ő majd holtan
fekszik a föld alatt virággá foszoltan,
senki se tudja majd, hogy királyfi voltam.

Hogyha minden csillag csupa gyémánt volna,
minden tavasszal rügy legtisztább gyöngy volna:
kamatnak is kevés, nagyon kevés volna.

Hogyha minden folyó lelkemen átfolyna,
s ezer hála-malom csak zsoldárt mormolna,
az én köszönetem így is kevés volna.

Hogyha a föld minden színmézét átadom,
az ő édességét meg nem hálálhatom,
ez az én bánatom, harmadik bánatom. Mécs László.

Ablak alatt . . .**(Anyák napján.)**

Ablak alatt kis kertünkben, kinyiltak a szép virágok.	Anyák napján az Istenhez száll fel az én imádságom.
Hol vagy anyám, ki ápoltad? hogy köszöntsön fiad s lányod.	El. nem múltó szeretettel Téged a jó Isten áldjon.
Nincs a földön sehol oly szív, aki engem úgy szeressen,	Teljesüljön forró vágyad: gyermekeid boldogsága.
Nem volt soha szebb imádság, mint a Tiéd én felettem.	Ez szívemnek Érted mondott égbé szálló imádsága.

Bárá József.

Budapesti levél.*Métyen tisztelt Szerkesztő Úr!*

A budapesti egyházi énekkar a nagypénteki gyászünnepélyt emlékezetessé tette a passió előadásával. A passió éneklése Koháry u. és Misszióházi templomainkban 1924 év óta van szokásba. Ez a 17 év a passió éneklésbe mindig felfelé ívelt. Az idei különösen szépen sikerült. A levitát énekelte, orgonált s a passió éneket betanította és vezette: Nagy Sándor énekvezér. Jézust: Szent-Iványi Sándor, Judást: Nagy Árpád, Pétert: Márkos Jenő, a papi fejedelmet és Pilátust: Gálna Sándor erdélyi lelkész, mint vendég és a leányzót: Berei Mária énekelte. Imádkozott Koháry-u. templomunkban Józán Miklós püspöki vikárius, a Misszióházban Dr. Csiki Gábor.

A Heltai Gáspár biblia-kör biblia magyarázatait és lélektani előadásait április hóban fejezte be Szent-Iványi Sándor teológiai magántanár, hitoktató-lelkész. A november—áprilisi évek tárgya: Hogyan fordítjuk szenvedésünket javunkra? ezt magyarázza meg lelkes előadásokba mély hittel és nagy tudással a bibliából a modern lélektan alapján Szent-Iványi Sándor.

A téli konferencia hatása oly nagy volt a Brassai ifjúságra, hogy a Leányegyesülettel karöltve külön ifjúsági konferencia tartására vágyott. Egyelőre egy napra terveztük ezt a konferenciát és mint egy kiinduló témával foglalkoztunk április 19-én délután az Unitárius Misszióház ifjúsági tanácsstermében ezzel a kérdéssel: „Van-e szükség vallásra?” A termet zsufolásig megtöltő ifjúságot a közösen elmondott Magyar hiszekegy után üdvözölte Gombos Sámuel a Brassai unitárius ifjúsági egyesület elnöke. Azután Szent-Iványi Sándor teológiai magántanár tartotta meg a fenti címen érdekes szabad előadását. Az emberi életből, az ember vágyából s a nagy emberek életéből indult ki és bebizonyította azt, hogy vallásosságra magának az embernek szüksége van, ha élni, munkálkodni, haladni és emelkedni akar. És csak azután beszélt az erkölcsi lelki haszonról, ami az Istenhez való közeledésünkkel jár. Mély hittel és szerető tapintattal vezette rá a jelenlevőket, hívőket és hinni akarókat egyaránt, hogy a vallás épp úgy tápláléka és edzése a léleknek, mint a testnek az étel és mozgás. A figyelmet

az első szótól az utolsóig lekötő érdekes előadást élénk vita követte, melybe legérdekesebb volt Gombos Sámuel önvallomása és ez a megnyilatkozás a vitát még élénkebbé tette úgy, hogy a délután megindult előadás az előadó zárószavával az elsőtétítés dacára is az esti órákba nyúlt s késő este a „Hatalmas Isten“ énekével és Gombos Sámuel zárószavaival ért véget. Mindannyiunkra, — kik résztvettünk benne — azt a benyomást keltette, hogy most volt az első ifjúsági konferencia azóta, amióta általánossá tette a szükség a téli és nyári konferenciát, de nem az utolsó. Az 1933 évben megindult, azóta megtartott téli konferenciák mellett egy napos ifjúsági konferenciát több alkalommal kell tartanunk, mert azt nem felülről rendezte egy jámbor szándékú vezetőség, hanem maguk a résztvevők szomjúhozták az ígét. Ők kérték a vezetőséget az ifjúsági konferencia rendezésére is. Adj a mi egy igaz élő Istenünk, hogy a mi óhajunk valóra válljon s az új megindulás gyökeret verjen az unitárius társadalmi életbe és gyümölcsöt teremjen.

Hitrokoni tiszteletteljes szeretettel: *Ujvári László.*

Osváth Árpád.
(1886—1941.)

A halál túlsokszor látogatja meg egyházunkat. Egymásután viszi el azokat is, akik még benne vannak a kötelességteljesítés, az egyéni, családi és társadalmi munka nagy feladatában. Legújabban Osváth Árpád, oklándi fősolgabíró, a székelykeresztúri egyházkör felügyelő-gondnoka, a székelykeresztúri D. F. Egyletének elnöke, egyházi Főtanácsunknak régóta kiváló tagja hagyta itt váratlanul, rövid szenvedés után a földi életet. Férfi korának teljes erejében tört le, mint a villámsújtotta erős tölgy. A hely, amely eltávozásával megüresedett, sokáig beszélni fog az ő munkás életéről. Hiányát sokáig fogja érezni az a munkatér, amelyen oly lelkesedéssel, hittel, eréllyel, a bátor férfi szókimondásával dolgozott.

Osváth Árpád élete a magyar unitárius ember küzdelmes életének a példája. Fiatal korában, éppen abban az időben, midőn pályáján el kellett volna indulnia, a világháború magával sodorta. A nagy háborút végigharcolta s mikor a leszerelés ideje eljött, a magyar ember előtt a munkatér s ezzel együtt az élettér nagyon kis helyre zsugorodott. A magyar ember számára a haladás, sőt sok esetben a megélhetés útja is el volt zárva.

Osváth Árpád azok közé az emberek közé tartozott, akik kishitűen nem mondtak le a munkáról sohasem. Az elnyomatás leg-súlyosabb napjaiban is állandóan dolgozott. A munka volt egyik életető eleme. Emlékszem, egy alkalommal azt mondotta volt nekem: Nem baj, ha az embernek nincsen is jövedelme, csak munkája legyen.

A munka minden kínzó gondolatot elfeledtet. Állandó munkájával kivívta azt, hogy a román elnyomatás napjaiban is nemcsak főn tudta tartani szeretett családját, hanem minden magyar ügyben s egyházunk ügyében áldozatos munkájával mindenkor részt vett. A Dávid Ferenc Egylet különösen hálás azért a kiváló munkásságáért, amit, mint köri elnök az egylet érdekében kifejtett.

Szeretetének melegét legfőképpen azok érezték, akik szívéhez közel állottak. Azok közé tartozott, akik komolyan vették a Szentírás ama mondasát: ne tudja a te balkezed, hogy mit tesz a jobb.

Osváth Árpád akkor hagyta itt a földi munkakört, midőn megnyílt a pálya előtte a szíve szerinti munkára. Az ígéret földjére eljutott, de az ígéret földének áldott adományait csak rövid ideig élvezhette, férfias munkásságát az eljött magyar életben csak rövid ideig folytathatta.

Az ő nagy munkásságának elismerése volt az április hó 21-én, Székelykeresztúron véghezment temetés alkalmából az a nagy részvét, amely az ő közéleti munkájának, az ő méltán megbecsült személyisének szólott.

Nemcsak a családjának, hanem egyetemes egyházunknak és a magyar közéletnek is veszteség az Osváth Árpád korai halála. A Gondviselés végzésével azonban nem szállhatunk szembe. Hálát adunk az Istennek, hogy e munkás, értékes életből egyházunk is sokat, nagyon sokat nyerhetett. Emléke áldott szerettei körében és azok előtt, akik az önzetlen, kitartó, hűséges munkát méltányolni tudják.

Kolosi Murvay Sámuel.

Élt 67 évet. Meghalt 1941 április 12.

Az újszékelyi unitárius temető gazdagabb lett és mi szegényebbek lettünk egy kiválóan derék, jó emberrel. Murvay Samut mindeki szerette, becsülte, tisztelte. Családjának oszlopa, jó feleségének, gyermekeinek önfeláldozó erőssége, egyházának, mint egyházi főtanácsos buzgó, lelkes tagja s székely nemzetségének harcoss, munkában megerősödött előljáró támasza volt. Az a 67 év szakadatlan munkásságban tölt el, hiszen már gyermekkorában megszerette az édes anyai földet, melyhez egész életét fáradhatatlanul hozzákapcsolta. Ősi birtokát nagy szorgalommal gyarapította, fejlesztette és olyan nivóra emelte, hogy akik nála megfordultak, tanulhatták szeretni a földet, az eszközöket, melyekkel karcolta a föld minden rétegét, gépeit, melyeket ő maga szerkesztett s minden cselekedete a föld, a család és az Egyház jó előremenetelét szolgálta. Most, amikor tisztességet teszünk Neked Murvay Samu atyánkfia, kedves gyermekkori barátunk, mély meghatottsággal gondolunk drága poraidra, melyek még várják a magyar Hiszekegy feltámadását.

Várjuk, hogy ki fog lépni nyomdokaidba, hogy igyekezzenek be-

tölteni azt az úrt, melyet eltávozásoddal hagyfál. A családban: hitvesed, gyermekeid, rokonaid, dr. Elekesek mélységes bánattal és velünk együtt, akik szerettek, hintünk áldást Reád és kérünk Istentől, a mi mennyei Atyánktól békességet drága poraidra.

Emléked legyen áldott!

Hadházy Sándor.

Albert Zsuzsánna

a D. F. Egylet örökös alapító tagja, életének 96.-ik évében, Bölonben, folyó évi április hó 2.-án csendesen elhunyt.

Az elhunyt Egyházunknak számos jeles embert nevelt bölöni Mikó-családnak sarja, néhai Albert Denes, hosszú időn át volt jó szágigazgató nővére volt.

Egyházához és családi hagyományához való ragaszkodás, hit-hűség, áldozatkészség és a tehetsége szerint mindenekkel való jótevés gyakorlása voltak lelkének éltető elemei.

Hosszú évtizedeken át magánosan munkás életet élvén, önmagát megnyugtató hittel vallotta: „nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.“ Istennek drága adományait: késő aggkorig nyúló jó egészségét szeretett rokonai és más embertársai iránt gyakorolt jótéteményeivel igyekezett meghálálni.

A menekült tanulók sorsa a nyáron.

Kérelem a menekült fiúk érdekében.

A bécsi döntéssel az unitárius híveknek jó nagy része román kormányzat alatt maradt. A kolozsvári gimnáziumunkban 60 tanulónak a szülői élnék a fel nem szabadult területeken. Ezek a tanulók a mostani román magatartás miatt nem mehetnek haza szülőikhez, a nyári szünetidőn a gimnázium internátusában nem maradhatnak. Egy részük a rokonoknál elhelyezkedhetik, de vannak olyan fiúk, akiknek nincs hova menjenek a nyáron. Ezek a fiúk szívesen vállalnak munkát is, csak hogy a nyári megélhetésük és elhelyezésük biztosítva legyen. A gimnázium vezetősége ez úton is felkéri azokat a nemes szívű emberbarátokat, akik a menekült tanulók ügyein segíteni kívánnak, hogy jelentsék be az igazgatóságnak, hogy hajlandók-e menekült tanulót a nyári szünetidőre magukhoz fogadni s milyen korú és milyen feltételekkel? A fiúk azon igyekeznek, hogy megszolgálják a rájuk fordított gondot; szívesen vállalnak munkát, magántanítást, irodait vagy pedig gazdasági munkát is.

Kérjük azokat, akiknek módjukban áll ilyen menekült fiúkat magukhoz fogadni a nyári szünetidőre, fogadjanak magukhoz azokból, akiknek nincsen hová menjenek, akik nélkülözni kénytelenek a szülői hajlék áldott boldogságát. Ezeket a menekült fiúkat a magyar haza szeretete hozta át a lezárt határokon. Ne hagyjuk magukra őket.

A kékhegyek honában.

Mesejáték 5 képen.

Kulisszák mögött boszorkányok kara:

A hatalmunk fel nem adjuk, stb.

Pisti: Nagyon csúnyák és kegyetlenek vagytok, csak azt nem értem, miért bántok engem, mikor én jót akarok.

I. boszorkány:

Engedetlenség ára,
Nem hallgattál agg szavára,
Már pedig a bölcsességet
Cseppenként adják az évek.
Jó hatalma minket gátol,
Legyőz bennünk legyünk bárhol,
Ezért könnyved elraboljuk,
Boszorkányi tűzbe dobjuk.
Végezvéen ekép a jóval,
Ezt hirdetjük hangos szóval.

Boszorkányok kara:

A hatalmunk fel nem adjuk, stb.

Pisti: Rajtam nem fog hatalmatok, mert jót akarok és jó vagyok.

II. boszorkány:

Hatalmunkat te nem érted,
Egy szavunk megköti lépted,
Egy szavunk meglopja álmod,
S elraboljuk a jószágod.

Pisti: (elgyötörten) Én már nem bánom, csináljatok velem amit akartok. (elsírja magát) Édesanyám...

I. boszorkány: (félre)

E szónak erős varázsa,
Hatalmunkat is kijátsza.

II. boszorkány: (társához)

Mondd hamar a varázsígét,
Mert e szó elviszi innét.

I. boszorkány: (a síró kisiú fejére teszi a kezét, erősen hadar)

Ákom, bákóm,
Szállj rá álom,
Orcájára, pillájára,
Mert én ezt most így kívánom.

II. boszorkány: (vonalat húz a földön, hadarva)

Guruzsa, guruzsa, fakereszt,
Ennél tovább ne ereszd.
Fakereszt, ne ereszd.

Pisti: (elnyúlik egy fa alatt, nagy erőlködve felül, kábultan, összefüggéstelenül) Édesanyám ... a zászló ... (visszahanyatlik és álomba merül).

I. boszorkány: (lehajol, hogy kitépje a kezéből a könyvet, de ebben a pillanatban újra megszólal a kuvik, erre hármát fordul magakörül, a könyvet visszaejti, erősen hadarva)

Éjfél van már, szól a kuvik,
Rossznak varázsa megtörik,
De mielőtt hármát szólna:
Megátkozlak föld lakója;
Addig nyomjon lidérc álma
Míg nem jön egy barna lányka ...
Hókusz, pókusz ígém váljon,
Átkom a fejedre szálljon. (Hármát fordul).

II. boszorkány: (hármát fordul, mire a kuvik újra megszólal)

Vár a társak nagytanácsa,
Íme jel az indulásra
Megátkozlak föld lakója,
Sorsod sohse váljék jóra,
Mert beláttál hatalmunkba,
Varázskönyv a birtokodba, ...
Úgy nyomjon lidérces álm,
Varázsíge ne használjon,
Orcádra hullt kislány könnye
Legyen megváltásod gyöngye, ...
Hókusz, pókusz, ígém álljon,
Átkom a fejedre szálljon.

(A kuvik harmadszor is megszólal, szélzúgás kerekedik, mindketten megragadják seprűnyeiket egyszerre):

Menni kell a nagytanácsba,
Vár a boszorkányok tánca,
Minden napnak éjféltájban
A székelyek Hargitában
Zúgó szélben, Nemerében
Valóságban és mesében
Eljárjuk a régi táncot.

(Párszor körülnyargalják a színpadot, egyszerre):

A hatalmunk fel nem adjuk,
A hajunkat le nem vágjuk,
Seprűnyelünk el nem hagyjuk,
És csak átkot szór az ajkunk.

(Lenyargalnak a színpadról, távolról, mint valami zúgás visszaverődik a kórus):

A hatalmunk fel nem adjuk, stb.

(Mikor a vers elhallt, a színen eloszlik a sötétség, bíboros hajnali derengés van.)

Tündérkirálynő: (jön két apródjával, 13–14 év körüli kislány és két 8–10 éves fiúcska, a királynő fehér ruhát visel).

Tündérkirálynő: (körülnéz) Itt megint a boszorkányok garázdálkodtak. Úgy látszik hiába küldött Tündérország ultimátumot Boszorkányországnak, minduntalan megsértik a felségterületeket. Úgy látom nem kerülhetjük el a háborút. Még ma beszélék a szövetséges országok vezéreivel, mert ezt már igazán nem lehet túrni. (előbbre jön, megpillantja Pistit a fa alatt?)

Riccs: (apród lehajol, nézi) Felsőskirálynőm, egy alvó kisfiú.

Királynő: (csodálkozva jön közelebb) Egy kisfiú? Hogyan kerül ember a tündérek birodalmába? Nézz csak oda Roccs egy könyvet szorongat... Add csak ide egy kicsit.

Roccs: (apród, felveszi a könyvet odanyújtja) Parancsoljon felség.

Királynő: (felnyitja a könyvet) Ni, ni, hisz ez Nagyapó varázsigés könyve... Hogyan kerül ehhez a kisfiúhoz? Itt valami nincs rendben. Ébresszétek fel a gyereket.

(A két apród költögeti Pistit, de ő meg sem mozdul.)

Roccs: Felsőskirálynőm nem lehet felébreszteni.

Királynő: Akkor hagyjátok, ez megint a boszorkányok műve... Ezt az ügyet már nem lehet simán lebonyolítani, ebből háború lesz... (más hang) Ki volt a napos tegnap Nagyapó házában?

Riccs: A Mesék Tündére.

Királynő: (belelúj a nyakán lógó széphanjú sípba).

Mesék Tündére: (4 éves fehérruhás kislány jön a háttérből, majd meghajol a királynő előtt) Felsőskirálynőm...

Királynő: Mondd csak Tündérke, miről mesélt tegnap Nagyapó?

Mesék Tündére: Az elrejtett magyar zászlóról, felség.

Királynő: (bölcse) Most már értem. Az engedetlenség megbosszulta magát. Aki nem elég bölcs ahhoz, hogy a varázsigék hatalmával éljen, az ne nyúljon a varázskönyvhöz. Minden rossz cselekedet magában hordja büntetését.

Riccs: Mit csinálunk a kisfiúval felség?

Királynő: Az én varázsigémnek nincs hatalmuk felette... De lenn a faluban van egy kislány, ki felszabadíthatja a boszorkányok átka alól.

Roccs: (csodálkozva) Egy kis lány...?

Királynő: Igen. Szépmagyar neve van. Hogy hívják Tündérke?

Mesék Tündére: (kis örömteli páthosszal) Ildikó.

(Betét: Tündérek kara bevonul és tündértáncot lejt.)
(Függöny.)

III. KÉP.

Szín: Nagyapó tornáca másnap reggel. Mikor a függöny felmegy, Nagyapó a ház ajtajában áll s tömi a pipáját.

Ildikó: (jön jobbról) Jóreggelt Nagyapó.

Nagyapó: Adj' Isten, szentem. Hát ilyen jókor felkeltél?

Ildikó: Jaj, Nagyapó...

Nagyapó: Nő, nő, mi bajod? Rádnézett a kakas?

Ildikó: (Sirással küzködve) Nagyapó, mi történt Pistivel?

Nagyapó: (tettetett csodálkozással) Pistivel? Hát én honnan tudjam?... Biztosan otthon most issza a tejeskávét.

Ildikó: Ne tréfáljon Nagyapó, Pisti nincs otthon. Az édesanyja már mindenfelé keresi. Jaj Nagyapó, én olyan furcsa álmot láttam...

Nagyapó: Miféle álmodtál, szentem?

Ildikó: Azt álmodtam Nagyapó, hogy Pistit elrabolták a boszorkányok. (szepeg).

Nagyapó: (nyugalommal) Hát szentem, ha azt álmodtad, akkor biztosan úgy van. A kíváncsiság és az engedetlenség mindig megbosszulja magát...

Ildikó: Én ezt nem értem Nagyapó.

Nagyapó: Pedig egyszerű. Pisti ellopta a varázskönyvet, nem volt elég bölcs ahhoz, hogy bánni tudjon vele s így a rossz szellemek hatalmukba kerítették.

Ildikó: (elképedve dadog) Ellopta?... Borzasztó...

Nagyapó: Bizony borzasztó. A falunk el fog süllyedni szégyenében, mert nem tudja zászlóval fogadni a honvédeket...

Ildikó: Gondolkozzék Nagyapó... Hátha eszébe jut a varázsige.

Nagyapó: Hej szentem, egész éjjel azon gondolkodtam, de hiába, megöregedtem, s az emlékezőtehetségem kihagy.

Ildikó: Bántották Pistit a boszorkányok?

Nagyapó: Minden biztonnyal megátkozták.

Ildikó: (szepeg) Szegény Pisti... És fel lehet szabadítani az átok alól?

Nagyapó: Csak az szabadíthatja fel, kinek hatalma van a lelke felett.

Ildikó: Nagyapó, én a legjobb barátja vagyok... Mit gondolsz, van hatalmam a lelke felett?

Nagyapó: (hunyorog) Biztosan van, szentem, azután mit akarsz csinálni?

Ildikó: El akarom hozni a zászlót és fel akarom szabadítani Pistit.

Nagyapó: Nő, te, nő... Nem leánynak való az eféle vállalkozás.

Ildikó: Miért nem? Nagyapó mondta, hogy a székely ember sokkal többet kibír, mint más emberek... Es én székely leány vagyok.

(Folytatjuk.)

Nemes Nagy Márta.

Április.

Hajh szeszélyes április ez,
Nincs állandó semmi benne.
Tavaszfénnyel arcul legyint.
Elborul s majd kacag megint
S már havat szór bolond kedve.

S újra, mintha föl kacagna.
S aztán, mintha sírna itt. —
Dégelgeti, megcsókolja,
S mint örült lerombolja,
Álmok, vágyak szírmait. —

Ablakomban állva nézem :
Szeszélyein csodálkozom :
Zúrzavarban havat szárnyal
Milyen könnyen esik által
Különféle fogásokban. —

De hirtelen észbe kapok :
Tanítanak-e vad szeszélyek. —
A bús percünk víg. órát hoz
Az április hűhójához
Hasonlít az ember élet!... *Izsák Domokos.*

Pályázati hírdetmény.

Az *abrudbányai Rédigér*-családi történetének megírására az alábbi feltételek mellett pályázatot hirdetek:

1. Megírandó a család származása-története a családnak Erdélyben való megjelenésétől 1905. június hó 5-ig, (Id. Rédigér Géza halála) különös tekintettel a család magával hozott és Erdélyben szerzett nemességére, a család tagjainak egyházi kulturális és esetleges más természetű alapítványaira.

2. Pályázati határidő: 1941. szeptember hó 30.

3. Pályadíj: 200 pengő, azaz kétfőszáz pengő, amely összeg a „Dávid Ferenc Ifjúsági Egyesület“ elnöksége által választandó, illetve e célra felkérendő bíráló bizottság bírálása és döntése után a legjobbnak ítélt pályamű szerzőjének az értesítés közzétételétől számított 48 órán belül szabályszerű nyugta ellenében azonnal készpénzben kifizetendő.

4. A pályadíj a pályamű beérkezése után az Egyesület pénztárába általam azonnal befizetendő. Erről azonban az Egyesület elnöksége Dr. Abrudbányait értesíteni tartozik.

5. Miután a *Rédiger*-család története altorjai Mike Sándor „Kolozsvár ősnemesi és megnemesített polgárai” című mű ismerete nélkül a történeti hűségnek megfelelően meg sem írható, a pályadíjra csak az tarthat igényt, aki pályaművéhez a „Kolozsvár ősnemesi és megnemesített polgárai” című műből a *Rédiger*-család akkori történetét hitelesítési záradékkal ellátott fotokopiában, vagy kézírásban is csatolja és egyéb más használt forrásokra a szokásos módon hivatkozik.

6. Ha a pályázók bármelyike a „Kolozsvár ősnemesi és megnemesített polgárai” című geneológiai munkából az abrudbányai *Rédiger*-családra vonatkozó családtörténeti közleményt hitelesítési záradékkal ellátott fotokopiában elsőnek szerzi be, illetve kutatja fel és mutatja be a Dávid Ferenc Ifjúsági Egyesület Elnökségének, úgy a pályadíj összegének fele őt akkor is megilleti, ha a család későbbi történetét meg sem írta.

Használható forrásműveket a kutatás megkönnyebbítése végett az alábbiak szerint sorolom fel:

1. Altorjai Mike Sándor „Kolozsvár ősnemesi és megnemesített polgárai”.
2. Papp Mózsai unitárius pap: „Boldogok a halottak” című emlékbeszéde 1860-ból id. *Rédiger* Károly emlékére.
3. Albert János tordai unitárius pap emlékbeszéde „Erény, család, haza és vallás életköréből” címmel id. *Rédiger* Károly emlékére 1860-ból.
4. Gyöngyössi István unitárius pap: A *Rédiger*-család története. Megjelent a Keresztény Magvetőben.
5. A Figyelő 1878 évi V. füzeté 323. oldala, *Rédiger*-család tagjáról.
6. Id. *Rédiger* György és felesége Papp Anna végrendelete 1718. április hó 8-áról. (kolozsvári Unitárius ecclézsia Fasc. II. nro. 48.)
7. Ifj. *Rédiger* György és neje Komjáthszeghy Sophia hagyománya 1735 június 28-áról (Kolozsvári Unitárius ecclézsia levéltára Fasc. II. No. 58.)
8. Báró Orbán Balázs: Torda város monographiája.
9. Kövendi Veres: Torda város őscsaládai.
10. Id. *Rédiger* Károly alapító levele, végrendelete (A kolozsvári unitárius egyház levéltárában, Hadházy pénztáros őrizete alatt.)
11. Külömböző erdélyi vonatkozású geneológiai munkák.
12. Szinnyei: Magyar írók élete és munkái, *Rédiger* Géza szabédi unitárius lelkész egyházi és kulturális alapítványai.
13. Dr. Abrudbányai Zoltán m. kir. rendőrtanácsosnak, Dr. Varga Béla unitárius püspökhöz intézett memorandumuma 1940. február 10-éről. (Püspöki irattárban.)

Stb. stb. és Jakab Elek: „Kolozsvár város története.”

Budapest, 1941. évi április hó 20-án.

Dr. Abrudbányai Zoltán s. k.

m. kir. rendőrtanácsos.

Lakás: Bp. XIV. Álmos-vezér útja 90.

A miniszterelnök úr Dr. Kiss Elek püspökhelyettes úrhoz a következő levelet intézte :

Méltóságos Úr!

Magyar királyi miniszterelnökké történt kinevezésem alkalmából a Magyarországi Unitárius Egyház nevében kifejezésre juttatott jókívánságokért őszinte köszönetet mondok.

Fogadja Méltóságod igaz tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1941. évi április hó 24-én.

Bárdosy, s. k.

Dr. Kiss Elek püspökhelyettes úr május hó 5-én Budapestre utazott, hogy részt vegyen a Br. Baldácsy Antal protestáns alap ügyében összehívott bizottság tárgyalásain. A püspökhelyettes úr több napig maradt Budapesten, mely idő alatt egyházunk ügyeit előtárta illetékes helyen. Fáradtságának sikere is van, mert ügyeink jó mederben haladnak előre.

Kelemen Béla főkapitány-helyettes, aki Erdély visszatérte után a kolozsvári rendőrség vezetésével volt megbízva, megbízatása teljesítése után a napokban visszatért régi állomáshelyére: Budapestre. Kelemen Béla főkapitány-helyettes rendkívül nehéz feladatot vállalt és vállalt feladatát kitűnően oldotta meg. Vezetése alatt a magyar rendőrség Kolozsváron teljes közbiztonságot teremtett az újra kezdődő magyar életben; szeretetreméltóságával és segítő készségével Kolozsvár közönségét hálára kötelezte. Az erdélyi unitáriusság méltán fájjalja eltávozását. Csak abban talál vigasztalást, hogy Budapesten közéleti tevékenységében a magyar és unitárius ügy erős támaszt, igazi munkást nyer.

Dr. Ferenczy Sándort, a kolozsvári unitárius gimnázium tanárát a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr Máramaroszigetre, az ottani állami leánygimnáziumhoz igazgatónak nevezte ki. Ez a ki-nevezés kétségkívül kitüntetés, a kiváló tanári munkának elismerése. Mint ilyennek, tiszta szívből örvendünk, csak azt sajnáljuk, hogy egyházunknak kellett megválnia egyik buzgó tudós kiváló tanárától. Az Unitárius Közlönynek és az Unitárius Naptárnak mindig önzetlen munkatársa volt s arra kérjük, maradjon továbbra is az. Sok természetudományi alapon álló közleménnyel gazdagította egyházi népies irodalmunkat. Jellemző sajátsága, hogy a felkérésünkre vállalt munkát

mindíg a pontos időre elkészítette. Új munkamezején sikert, jó szerencsét és boldogságot kívánunk.

Pap Sámuel felügyelő tanár, aki már négy évvel ezelőtt megszerezte, még pedig *jeles* eredménnyel a tanári oklevelet, megbízást nyert, a kolozsvári gimnáziumunkban a Dr. Ferenczy Sándor tárgyainak tanítására. Dr. Ferenczy Sándor helyébe kiváló szakember lépett s ezért eltávozását megnyugvással vesszük tudomásul.

Lőrinczy Zoltán a kolozsvári gimnázium testnevelés kiváló tanára megbízást nyert arra, hogy Erdély legszebb multú napilapjában: az *Ellenzékben* a sport rovatot vezesse. Irányító munkatér, amelyen a sport ügyét tovább szolgálja. Sok szerencsét kívánunk e munkatéren is!

Lelkészeiktatás. A polgárdii egyházközség várakozása végre beteljesedést nyert. Erdélyből megérkezett kinevezett, új lelkésze Nagy Sámuel. Szeretettel várták s március 30-án ünnepélyes keretek között iktatta be *Józan* Miklós esperes hivatalába. A templom ez alkalommal egészen megtelt s a gyülekezet egész lélekkel, harsogón énekelt: „Tebenned bízunk eleitől fogva“ . . . kezdetű énekünket. A beiktatásra leútazott Budapestről Nagy Sándor énekvezér is, hogy harmonium játékaival emelje az ünnepély áhítatát. *Józan* Miklós esperes bemutatta a gyülekezetnek új lelkészét, ki felkérésére megtartotta beköszöntő beszédét s abban ifjú hite és akarata adott biztosítékot arról, hogy a választás nem esett méltatlanra. Egy kis helybeli leányka sok szeretettel köszöntötte az új lelkészt kedves mondókájában. Majd *Józan* Miklós esperes látta el tanácsokkal — beiktató beszéde közben s a hivatás magasztosságára mutatott rá, melynek igen nagy tere nyílik az új állomás helyen. Az új lelkész elődje *Bartók Géza*, ki oly váratlanul hagyott itt bennünket, a szeretet papja volt, minden bizalmunkat bírja *Nagy Sámuel* is, hogy hasonlóan tesz bizonyosságot vallásáról. A múltban igen szép munkát végzett egy szórvány központban, itt is hasonló munka vár rá s el hittel tekintünk, kérve arra Isten áldását. A beiktatás után közebeden vettek részt, a politikai község nevében a főjegyző, a római katolikus és református egyházközség nevében pedig lelkészeik üdvözltek az új munkatársat. Az unitárius egyházközség szeretetét igaz és őszinte szavakkal tolmácsolta *Császár László* gazdasági iskolai tanár, ki minden időben egész erejével állott az egyházi munkások sorában.

Új teológiai magántanár. *Ekárt Andor* csehétfalvi lelkész április hó elején letette a teológiai tanári vizsgát az egyháztörténelem és egyházjogi szakcsoportból. Az előzően benyújtott dolgozattal és a vizsgálóbizottság előtt bemutatott tudásával kiváló készütségről tett tanúbizonyságot s ami talán még ezeknél is nagyobb értéket jelent, — egyházközségében is sikeres lekipásztori munkát teljesít. Kiváló lelkésztársunknak még sok sikeres munkát és jó szerencsét kívánunk.

Benczédi Sándor szobrászművész Erdély visszatérése emlékére hirdetett pályázaton 300 P díjat nyert és az emlékmű elkészítésére megbízást kapott. Erről a jó hírről éppen akkor értesült szobrászművész afia, midőn, mint ejtőernyős a délmagyarországi harctérről dicsőségesen hazatért.

